

2023/2407

23.10.2023

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2023/2407

af 20. oktober 2023

om energifattigdom

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) De seneste tal viser, at omkring 40 millioner europæere i alle medlemsstater, svarende til 9,3 % af Unionens befolkning, ikke kunne holde deres hjem tilstrækkelig varmt i 2022. Det er en kraftig stigning siden 2021, hvor 6,9 % af befolkningen befandt sig i samme situation ⁽¹⁾. Andelen er mere end fordoblet for personer i de lavere indkomstkategorier. Tallene viser situationens alvor og kræver handling fra de politiske beslutningstageres side for at imødegå de underliggende årsager til energifattigdom inden for rammerne af en retfærdig og rimelig omstilling, hvor ingen lades i stikken.
- (2) Energifattigdom er et flerdimensionelt fænomen. I mange tilfælde skyldes situationen primært tre underliggende årsager, som vedrører høje energiudgifter i forhold til husholdningens budget, et lavt indkomstniveau og bygningers og husholdningsapparaters lave energimæssige ydeevne. En husholdnings situation kan være yderligere påvirket af geografiske og klimatiske faktorer, husholdningskarakteristika, køn, sundhed og specifikke energi- og transportbehov i husholdningen. Derfor er husholdninger med et større energibehov, og som omfatter familier med børn, personer med handicap og ældre, også mere udsatte for energifattigdom og virkningerne heraf. Kvinder, især enlige forældre eller ældre, er også særlig berørt af energifattigdom på grund af strukturelle uligheder i indkomstfordelingen, deres socioøkonomiske status og den kønsbestemte forskel på plejeområdet.
- (3) Høje energipriser har påvirket Unionens energimarkeder siden midten af 2021. Et stigende antal mennesker har haft problemer med at betale deres energiregninger. Dette har ikke været begrænset til borgere, der har en lav indkomst, eller som er sårbare, og som har brugt en uforholdsmæssigt stor andel af deres indkomst på energi, men har også ramt mange mellemindkomstborgere. Unionen har handlet i fællesskab inden for de relevante europæiske rammer og internationale forpligtelser for at lette situationen for de europæiske borgere. Ikke desto mindre er der fortsat behov for yderligere, målrettede foranstaltninger på nationalt plan.
- (4) I den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret i fællesskab af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017 ⁽²⁾, og FN's verdensmål for bæredygtig udvikling ⁽³⁾, som blev vedtaget i 2015, er energi blandt de væsentlige tjenesteydelser, som alle har ret til at have adgang til. Støtte med henblik på adgang til disse tjenesteydelser skal være tilgængelig for dem, der har behov for det. I søjlen henvises også til retten til passende hjælp og til beskyttelse mod tvangsudsættelse fra ens bolig ⁽⁴⁾.
- (5) I den europæiske grønne pagt ⁽⁵⁾ understreges det, at omstillingen skal være retfærdig og inklusiv, sætte mennesket i centrum og lægge særlig vægt på at støtte de regioner, industrier, arbejdstagere, husholdninger og forbrugere, som i omstillingen vil stå over for de største udfordringer. Desuden fremhæves det i meddelelsen fra Kommissionen »Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling« ⁽⁶⁾, at gennemførelsen af den europæiske grønne pagt vil give Unionen værktøjerne til at sætte barren højere, når det drejer sig om opadgående konvergens, social retfærdighed og fælles velstand.

⁽¹⁾ Kilde: Eurostat (ilc_mdcs01).

⁽²⁾ Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder (EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10).

⁽³⁾ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (un.org), A/RES/70/1.

⁽⁴⁾ Princip 19 »Boliger og støtte til hjemløse« og princip 20 »Adgang til væsentlige tjenesteydelser«.

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Den europæiske grønne pagt (COM(2019) 640 final).

⁽⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling (COM(2020) 14 final).

- (6) Henstilling (EU) 2020/1563 ⁽⁷⁾ og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene ⁽⁸⁾ indeholder vejledning om energifattigdom og om definitionen af, hvad der udgør et betydeligt antal husholdninger berørt af energifattigdom. I henstillingen opstilles et sæt af 13 indikatorer for energifattigdom, blandt hvilke medlemsstaterne med henblik på at afdække energifattigdom på deres område kan vælge dem, der er tilgængelige og relevante for deres kontekst, idet de afspejler forskellige aspekter af energifattigdom, og anvende alternative datasæt til at afspejle lokale forhold, som f.eks. overophedning om sommeren, køn og etnisk baggrund, og foretage krydshenvisninger af data om indkomst og energiforbrug for at forstå de økonomiske udfordringer for husholdninger, der lever i energifattigdom.
- (7) I Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet ⁽⁹⁾ mindes der om, at retfærdighed og solidaritet er grundlæggende principper for Unionens politikker hen imod den grønne omstilling og er en forudsætning for dens brede og vedvarende støtte i offentligheden.
- (8) Målene i den europæiske søjle for sociale rettigheder, verdensmålene for bæredygtig udvikling, den europæiske grønne pagt, Rådets henstilling om en retfærdig omstilling og Kommissionens henstillinger om energifattigdom udgør en ramme for afdækning af energifattigdom i medlemsstaterne ved at lægge vægt på principperne om adgang til energi, inklusion, retfærdighed, og at ingen lades i stikken. Alle disse principper gælder for husholdninger, der er berørt af energifattigdom. Energi er den væsentlige tjenesteydelse, som der er størst huller i adgangen til i EU ⁽¹⁰⁾.
- (9) Begrebet energifattigdom blev indført i 2009 med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF ⁽¹¹⁾ og er siden da blevet udvidet i forbindelse med en energiomstilling, der er retfærdig og rimelig. Den seneste retlige udvikling i forbindelse med Fit for 55-pakken ⁽¹²⁾ giver en samlet tilgang til at imødegå de underliggende årsager til energifattigdom. Med pakken indførtes den første EU-dækkende definition af energifattigdom i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 ⁽¹³⁾ kombineret med bestemmelser om prioritering af energieffektivitets- og bygningsrenoveringsforanstaltninger hos energifattige grupper og andre sårbare grupper.
- (10) Energifattigdom vedrører alle medlemsstater. I henhold til artikel 3, stk. 3, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ⁽¹⁴⁾ skal medlemsstaterne derfor vurdere antallet af borgere, der befinder sig i energifattigdom, sætte et mål om at reducere dette antal, hvis det er betydeligt, og beskrive politikker og foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom i deres endelige nationale energi- og klimaplaner. Medlemsstaterne skulle indgive disse oplysninger første gang i 2019.
- (11) Nedfældning af en definition af energifattigdom i national ret er et første skridt i retningen af at erkende og afdække et problem og dets bredere kontekst. Det vil støtte alle relevante aktører i udformningen af de rette løsninger til at bekæmpe energifattigdom på lokalt, regionalt og nationalt plan samt EU-plan under hensyntagen til kombinationen af de tre vigtigste årsager til energifattigdom, nemlig lav indkomst, høje energiregninger og lav energieffektivitet.

⁽⁷⁾ Kommissionens henstilling (EU) 2020/1563 af 14. oktober 2020 om energifattigdom (EUT L 357 af 27.10.2020, s. 35).

⁽⁸⁾ Commission Staff Working Document: EU guidance on Energy Poverty (SWD(2020) 960 final).

⁽⁹⁾ Rådets henstilling af 16. juni 2022 om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet 2022/C 243/04 (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 35).

⁽¹⁰⁾ SWD(2023) 213 final/2.

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).

⁽¹²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget (COM(2021) 550 final).

⁽¹³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (EUT L 231 af 20.9.2023, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

- (12) Begrebet energifattigdom er nærtstående, men adskiller sig fra, begrebet sårbare kunder. I henhold til artikel 28 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 ⁽¹⁵⁾ og artikel 3, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF ⁽¹⁶⁾ skal medlemsstaterne fastlægge en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom og andre kriterier, som f.eks. kritisk afhængighed af elektrisk udstyr af sundhedsmæssige årsager eller på grund af alder.
- (13) 18 medlemsstater behandler energifattigdom som et særskilt fænomen i deres eksisterende nationale energi- og klimaplaner, mens der er medtaget detaljer vedrørende definitioner, klare målinger og direkte politik til bekæmpelse af energifattigdom for omkring halvdelen af medlemsstaternes vedkommende ⁽¹⁷⁾.
- (14) Medlemsstaterne skal ajourføre de nationale energi- og klimaplaner senest i juni 2024. De bør støttes i denne henseende og i bekæmpelsen af energifattigdom på nationalt plan ved hjælp af effektive politiske pakker og yderligere vejledning, der kan supplere Kommissionens henstilling (EU) 2020/1563.
- (15) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/955 ⁽¹⁸⁾ blev Den Sociale Klimafond oprettet med henblik på at håndtere og forebygge de potentielle negative fordelingsmæssige virkninger som følge af udvidelsen af et nyt EU-emissionshandelssystem til at omfatte sektorerne for bygninger og vejtransport samt mindre industrier (ETS2) i overensstemmelse med direktiv 2003/87/EF ⁽¹⁹⁾. Den Sociale Klimafond har til formål at yde finansiering til medlemsstaterne for at støtte sårbare husholdninger, herunder husholdninger, der er berørt af energifattigdom, sårbare mikrovirksomheder og sårbare transportbrugere, der er særlig berørt af energi- og transportfattigdom, ved at støtte investeringer med henblik på øget energieffektivitet og adgang til nul- og lavemissionsmobilitet og -transport. For at frigøre finansieringen skal medlemsstaterne indsende deres sociale klimaplaner senest i juni 2025 med udgangspunkt i ajourføringerne i 2024 af deres nationale energi- og klimaplaner.
- (16) Ajourføringen af de nationale energi- og klimaplaner og udarbejdelsen af de sociale klimaplaner i henhold til forordning (EU) 2023/955 udgør for medlemsstaterne en mulighed for ikke blot at afspejle det højere ambitionsniveau i Unionens retlige ramme med hensyn til energi- og klimamål, men også til at fremme retfærdighed og skabe en stabil ramme for reduktion af energifattigdom.
- (17) Indsamling af data om passende indikatorer er afgørende for at kunne afdække antallet af personer, der lever i energifattigdom. Valgfrie ad hoc-moduler i de europæiske statistikker over indkomst, social inklusion og levevilkår, som f.eks. om manglende evne til at holde boligen behageligt kølig om sommeren og husholdningens evne til at dække et tilstrækkeligt energiforbrug i hjemmet, som blev gennemført i 2023, eller modulet om energieffektivitet, som blev gennemført i 2024, kan give yderligere nyttige data, der er relevante for at afdække antallet af husholdninger, der er berørt af energifattigdom i national eller regional sammenhæng. I betragtning af den stigende sandsynlighed for hedeølger som følge af klimaændringer vil oplysninger om husholdningernes evne til at opfylde alle energibehov i hjemmet muliggøre en bedre og mere målrettet vedtagelse af politikker og give flere valgmuligheder til at imødegå varme- og andre klimarisici samt virkningerne af energifattigdom.

⁽¹⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁽¹⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

⁽¹⁷⁾ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Energi, S. Bouzarovski, H. Thomson, M. Cornelis et al., Towards an inclusive energy transition in the European Union: confronting energy poverty amidst a global crisis, Publikationskontoret, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/103649>.

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/955 af 10. maj 2023 om oprettelse af en social klimafond og om ændring af forordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130 af 16.5.2023, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32).

- (18) I nogle medlemsstater behandles energifattigdom primært ud fra et økonomisk synspunkt gennem støtteordninger for sårbare husholdninger og afhjælpning af boligmangel og uoverkommelige energipriser, som tilbydes i form af for eksempel skattenedsættelser, sociale takster, energivouchere eller varmetilskud. Alle prisforanstaltninger ændrer marginalomkostningerne ved energiforbruget. Sådanne ordninger er vigtige i krisetider og er nødvendige i mangel af strukturelle opgraderinger, men de udgør ikke et grundlag for strukturelle forbedringer til gavn for sårbare husholdninger. De kan mindske incitamenterne til at reducere energiforbruget og investere i energieffektivitetsforanstaltninger. Indkomstforanstaltninger giver også øjeblikkelig støtte uden direkte at ændre marginalomkostningerne ved energiforbruget, men har ikke en langsigtet indvirkning på energiefterspørgslen. Foranstaltninger, der sætter husholdninger, der er berørt af energifattigdom, og sårbare husholdninger i stand til at tage egne skridt til at forbedre deres levevis med hensyn til energieffektivitet og forbrug af vedvarende energi, bør derfor prioriteres.
- (19) I behandlingen af husholdninger, der lever i energifattigdom, benytter medlemsstaterne en kombination af tilgange og tiltag, som varierer med hensyn til indvirkningen på de endelige forbrugere: prisstøtteforanstaltninger, der direkte er målrettet den endelige energipris, der skal betales; indkomststøtteordninger, der opretholder prissignalet på markedet og dermed fortsat skaber incitament til at reducere energiforbruget, samtidig med at de gør energiforbruget mere økonomisk overkommeligt; og mere strukturelle foranstaltninger, der fokuserer på energiordningers prisoverkommelighed på lang sigt. Strukturelle foranstaltninger er foranstaltninger, der tager fat på de grundlæggende årsager til energifattigdom gennem investeringer i energieffektivitet eller vedvarende energikilder. De har langvarige virkninger og støtter Unionens mål om en retfærdig energiomstilling. De bør derfor prioriteres sammen med supplerende relevante sociale foranstaltninger. De foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer, bør også sigte mod at diversificere kundernes energimuligheder og samtidig forhindre, at sårbare kunder fastlåses i fossile brændstoffer, navnlig fossil gas, kul og olie, og risikerer at stå over for stigende net- og administrationsomkostninger i løbet af omstillingen. Derfor afhænger bekæmpelsen af energifattigdom og sikringen af en retfærdig omstilling i høj grad af, hvilken politiksammensætning der vælges.
- (20) Under energikrisen gjorde behovet for at beskytte forbrugerne mod høje og svingende energipriser, at indkomst- og prisinstrumenter blev anvendt mere i hele Unionen. De fleste af foranstaltningerne var imidlertid ikke tilstrækkeligt målrettede. Selv om indkomststøtteforanstaltninger udgør værdifulde sociale sikkerhedsnet, kan anvendes hurtigt og, hvis de er målrettede, kan yde øjeblikkelig støtte til de berørte husholdninger, vil de sandsynligvis ikke have strukturelle virkninger ud over udbetalings- eller anvendelsesperioden og kan risikere at skabe en fastlåsnings i fossile brændstoffer og en afhængighed af subsidier. De udgør også en risiko for, at den offentlige finansiering fra mere strukturelle foranstaltninger, der er kapitalintensive, som f.eks. bygningsrenoveringer, reduceres.
- (21) Adgangen til energi i Unionen er sikret gennem EU's retlige rammer, og forbrugerne nyder godt af forsyningspligt, navnlig for elektricitet. Ud over støtte for at sikre overkommelige priser for dem, der har behov for det, har de fleste medlemsstater indført ordninger med en forsyningspligtig leverandør for at beskytte forbrugerne i tilfælde af leverandørsvigt. For yderligere at beskytte forbrugerne og sikre kontinuitet i forsyningen opfordres medlemsstaterne til at garantere en forsyningspligtig leverandør.
- (22) I henhold til artikel 10, stk. 11, i direktiv (EU) 2019/944 skal leverandører give husholdningskunder fyldestgørende oplysninger om alternative foranstaltninger til afbrydelse i tilstrækkelig god tid før en planlagt afbrydelse. Sårbare kunder bør være tilstrækkeligt beskyttede mod afbrydelser af elektricitetsleveringen og bør ikke sættes i en situation, der tvinger dem til at frakoble sig elnettet. For at sikre adgang til energi for de mest sårbare bør medlemsstaterne tilskyndes til at handle på grundlag af god praksis på området i hele Unionen.
- (23) Energifattigdom skal på grund af sin komplekse karakter behandles som et tværfagligt spørgsmål og kræver en tværsektoriel tilgang, der først og fremmest, men ikke kun, omfatter energi- og socialpolitiske sektorer, samtidig med at der tages hensyn til de meget konkrete retlige forpligtelser i energi- og klimalovgivning. Forvaltningssystemet bør således for så vidt angår energifattigdom give mulighed for tværministerielt og vertikalt samarbejde på tværs af nationale, regionale og lokale forvaltningsstrukturer samt for en bredere høring af relevante interessenter og arbejdsmarkedsparter fra forskellige sektorer for at bidrage til en oplyst beslutningstagning. Med henblik herpå kan energi- og klimadialog på flere niveauer, jf. artikel 11 i forordning (EU) 2018/1999, også overvejes.

- (24) Styrken ved observatorier for energifattigdom er, at de samler alle de centrale aktører, der er involveret, for at tilvejebringe en tværsektoriel forståelse af energifattigdomssituationen på alle niveauer. Derfor er de et tværfagligt forvaltningsredskab, der kan fungere som fyrtårnsprojekt for andre politikområder. Observatorierne kan også udgøre en platform, hvor interessenter kan deltage i den nationale og lokale debat ved at give vigtig indsigt i problemet med energifattigdom og foreslå politiske initiativer.
- (25) Praksis har vist, at tillid er et af de centrale elementer i en vellykket inddragelse af husholdninger, der er berørt af energifattigdom, både i forbindelse med at finde frem til og nå ud til modtagere af støtteordninger.
- (26) Effektiv kommunikation og informationsdeling på en brugervenlig måde spiller en afgørende rolle i bekæmpelsen af energifattigdom. Husholdninger, der er berørt af energifattigdom, har forskellige behov og forskellig kapacitet til at engagere sig og muligvis en begrænset adgang til de relevante oplysninger. Energirådgivningsnet eller one-stop-shopper som omhandlet i direktiv (EU) 2023/1791 kan sammen med forslagene vedrørende bygningers energimæssige ydeevne være effektive værktøjer. Disse værktøjer bør være lettilgængelige og skræddersyede til at opfylde behovene i husholdninger med lav indkomst, som er sårbare eller berørt af energifattigdom, og de kan også stilles til rådighed gennem socialarbejdere og sundhedspersonale eller andre frontlinjemedarbejdere, som er i regelmæssig direkte kontakt med sådanne befolkningsgrupper.
- (27) Med Fit for 55-pakken og meddelelsen »REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser«⁽²⁰⁾ anførte Kommissionen klart, at energieffektivitetsforanstaltninger, herunder i bygningssektoren, er effektive tiltag til at styrke og beskytte energifattige og sårbare husholdninger. Forbedring af bygningers energimæssige ydeevne kan afbøde potentielle negative sociale virkninger og maksimere de sociale fordele, navnlig med hensyn til at forbedre levevilkårene i de bygninger, der har den ringeste energimæssige ydeevne, og afhjælpe eller endda forebygge energifattigdom.
- (28) Prioritering af energieffektivitet er et centralt princip, som er nedfældet i EU-retten. Artikel 3 i direktiv (EU) 2023/1791 udgør retsgrundlaget for dets anvendelse. Forbedring af energieffektiviteten er afgørende for at bekæmpe energifattigdom og styrke borgernes og indbyggernes trivsel.
- (29) En prioritering af renoveringen af de bygninger, der har den ringeste energimæssige ydeevne, gør det muligt at bekæmpe energifattigdom direkte, da personer, der er berørt af energifattigdom, og sårbare personer har tendens til at bo i sådanne bygninger. Gennem energirenovering kan boligernes behov for opvarmning og køling reduceres betydeligt, og dermed får beboerne råd til et ordentligt indeklima med lavere energiregninger, hvilket bidrager til at løfte husholdningerne ud af energifattigdom. Desuden kan en opskalering af energirenoveringen af bygninger skabe og bevare arbejdspladser, der indirekte bidrager til befolkningens velfærd. Det nye europæiske Bauhaus⁽²¹⁾ er et EU-initiativ, der sigter mod at bidrage til gennemførelsen af den europæiske grønne pagt ved at prioritere energieffektivitet, prisoverkommelighed og inklusion.
- (30) De positive virkninger af bygningsrenoveringer, herunder på levevilkårene, kan maksimeres gennem integrerede, deltagelsesbaserede og områderelaterede tilgange, hvis energirenovering i energifattige distrikter integreres i bredere programmer for social inklusion og byfornyelse. En skæv incitamentsfordeling kan være en hindring for renoveringen af bygninger, også fordi lejere ikke har de samme muligheder som boligejere, når det drejer sig om at træffe beslutninger om boligforbedringer. En skæv fordeling opstår, når fordelene ved en transaktion eller investering ikke direkte gavner den aktør, der bærer omkostningerne ved transaktionen eller investeringen.

⁽²⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 final).

⁽²¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Det nye europæiske Bauhaus — Smukt, bæredygtigt, sammen (COM(2021) 573 final).

- (31) Sårbare husholdninger skal skærmes mod højere boligudgifter, der kan følge efter renoveringer og føre til udsættelse, fordrivelse og gentrificering. Det er derfor afgørende, at medlemsstaterne holder nøje øje med deres overordnede politiksammensætning med hensyn til direkte og indirekte negative virkninger for sårbare husholdninger. Foranstaltninger til beskyttelse af lejere mod negative og uønskede virkninger kan omfatte betinget finansiel støtte til renoveringsarbejde, der forhindrer udsættelse af lejere, skatteincitamenter for udlejere, finansiel støtte til afvikling eller omlægning af lejerestancer for fattige husholdninger, et loft over huslejestigninger, hvis ejeren modtager offentlig finansiel støtte, eller lovgivningsmæssige foranstaltninger, der sikrer en balance mellem huslejestigninger og energibesparelser opnået gennem renovering. Håndhævelse af de lovgivningsmæssige rammer for beskyttelse af lejere og vejledning til udlejere samt adgangen til oplysninger om retten til en bolig og lejeres beskyttelse mod uberettiget udsættelse er også vigtige skridt.
- (32) Energieffektivitetsprincipperne gælder også for energieffektive husholdningsapparater, som kan bidrage til betydelige energibesparelser. Standarder for energieffektivitet, der anvendes i forbindelse med regler om miljøvenligt design og energimærkning, kan medføre store energibesparelser for husholdninger i Unionen.
- (33) Intelligente målersystemer, som understøtter nøjagtige aflæsninger i nær realtid, gør det muligt for forbrugerne at overvåge deres faktiske energiforbrug i løbet af dagen og kan være med til at finde frem til personer, der lever i energifattigdom. De kan således hjælpe forbrugerne til kontrollere deres energimæssige adfærd og tilpasse deres forbrug, så omkostningerne holdes nede, samtidig med at de sætter en stopper for acountoregninger og klager over efterfølgende fakturering. Dette er af allerstørste betydning for husholdninger, der er berørt af energifattigdom, og som ofte kæmper med snævre finansielle begrænsninger og rammes uforholdsmæssigt hårdt af udsving i energipriserne. Energifattige husholdninger bør ikke udelukkes fra adgangen til intelligent teknologi, der kan hjælpe dem med at mindske eller bedre styre deres energiforbrug og åbne muligheder for dem, så de kan drage fordel af de fremskridt, der gøres inden for energiteknologi og digitalisering.
- (34) Dekarbonisering af energisystemet ved at udfase fossile brændstoffer og erstatte dem med vedvarende energikilder er afgørende for Unionens bekæmpelse af klimaændringer. Den russiske invasion af Ukraine og prisstigningen for energi viser, at det haster med at bevæge sig hurtigere væk fra naturgas til opvarmning af husholdninger, og i den forbindelse vil husholdninger, der er berørt af energifattigdom, kræve særlig opmærksomhed og støtte. Den europæiske grønne pagt fastsætter princippet om, at ingen lades i stikken, hvilket er af allerstørste betydning i denne sammenhæng. Støtte til husholdninger, der er berørt af energifattigdom, i deres omstilling fra fossile brændstoffer til billigere, vedvarende energikilder til deres energiforsyning er et centralt element i bekæmpelsen af energifattigdom. Det afspejles også i artikel 23, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽²²⁾, som kræver, at medlemsstaterne sikrer, at vedvarende energi er tilgængelig for alle forbrugere, navnlig personer i lavindkomsthusholdninger eller sårbare husholdninger, som ellers ikke ville have tilstrækkelige rede midler til at nyde godt heraf.
- (35) Vedvarende energi er billigere for forbrugerne, hvis de kan få direkte adgang til den. Kollektive ordninger for egetforbrug kan få bugt med den begrænsede kapacitet i husholdninger, der er berørt af energifattigdom, til at tilgå vedvarende energi og blive aktive — som forbrugere, der producerer elektricitet (såkaldte »producent-forbrugere«). At være producent-forbruger og deltage i kollektive ordninger for egetforbrug giver bredere ikkefinansielle fordele, som f.eks. styrkelse af handlekraften, nye færdigheder og social inklusion af den enkelte samt tillid og indbyrdes forbundethed for samfundet.
- (36) Kollektive ordninger for egetforbrug omfatter energifællesskaber og energidelingsordninger. Kommissionen støtter den igangværende, effektive gennemførelse af EU-lovgivningen om energifællesskaber i medlemsstaterne og foreslår ⁽²³⁾ specifikke bestemmelser om energideling. Kommunerne spiller en vigtig rolle i at gøre kollektive ordninger for egetforbrug åbne og tilgængelige for husholdninger, der er berørt af energifattigdom, navnlig i tilfælde, hvor deltagelse i en ordning ellers ville medføre finansielle krav, komplekse administrative procedurer og omkostninger.

⁽²²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽²³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked (COM(2023) 148 final).

- (37) For at diagnosticere energifattigdomsproblemer og udforme, fastsætte og gennemføre foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom skal politiske beslutningstagere på alle niveauer være oplyste og forstå de underliggende årsager til energifattigdom i deres valgkreds. Det europæiske år for færdigheder 2023 ⁽²⁴⁾ og pagten for færdigheder som led i den europæiske dagsorden for færdigheder ⁽²⁵⁾ giver pagtens medlemmer mulighed for at modtage passende vejledning om udvikling af færdigheder. Det EU-finansierede Rådgivningscenter for Energifattigdom ⁽²⁶⁾ tilbyder målrettet uddannelse og støtte vedrørende energifattigdom online til interessenter, herunder lokale myndigheder. Centrets arbejde med indikatorer er også en hjælp for medlemsstaterne til at vælge og udarbejde indikatorer på nationalt og lokalt plan ⁽²⁷⁾.
- (38) Derudover bør arbejdstagere, der er i direkte og regelmæssig kontakt med personer, der er i risiko for energifattigdom, f.eks. arbejdstagere inden for sundhedspleje, uddannelse eller socialt arbejde samt energirådgivere, have færdighederne til at opdage energifattigdom og yde rådgivning og oplysning til energifattige husholdninger. Disse oplysninger kan omfatte rådgivning om foranstaltninger til reduktion af basisenergiforbruget, forklaring af energiregninger, rådgivning om boliger og lejeres beskyttelse mod uberettiget udsættelse, eller hvor husholdningerne kan få yderligere rådgivning eller støtte.
- (39) Spørgsmålet om færdigheder vedrører også forbrugerne som helhed. For at kunne drage fordel af omstillingen til grøn energi har forbrugerne brug for incitamenter og færdigheder til at engagere sig med hensyn til energi på en mere aktiv måde gennem stærkere energimæssige færdigheder og digital kunnen, der svarer til både deres energibehov og energireduktionsmål. Dette kræver færdigheder såsom at kunne anvende intelligente målere og forstå at udnytte efterspørgselsfleksibilitet og gøre brug af vedvarende energi. I den forbindelse skal der lægges særlig vægt på sårbare husholdninger og husholdninger, der er berørt af energifattigdom, for at hjælpe dem med at styrke deres energimæssige og finansielle færdigheder og digitale kunnen og komme videre fra deres vanskeligere udgangsposition, også i forbindelse med udbredelsen af innovativ teknologi. Nogle grupper kan have begrænsede muligheder for at træffe passende foranstaltninger, herunder personer, der bor i lejeboliger, socialt boligbyggeri eller andre former for boliger, som de ikke ejer.
- (40) Der er finansiering til rådighed til at bekæmpe energifattigdom. Mindst 30 % af det samlede beløb i Unionens budget under den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 ⁽²⁸⁾ og af EU-genopretningsinstrumentets samlede beløb ⁽²⁹⁾ samt mindst 37 % af genopretnings- og resiliensfacilitetens samlede beløb ⁽³⁰⁾ bør anvendes til at indarbejde klimamål. I den forbindelse er der store muligheder for at finansiere strukturelle foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom. Navnlige har medlemsstaterne i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 afsat en betydelig andel af ressourcerne til energieffektivitetsforanstaltninger, herunder bygningsrenovering. I de reviderede planer og de nye kapitler om REPowerEU spiller energifattigdom en vigtig rolle som et af de seks mål, som reformerne og investeringerne bør bidrage til. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden ⁽³¹⁾ yder også betydelige investeringer med henblik på gennemførelse af energieffektivitetsforanstaltninger, herunder specifikt for at bekæmpe energifattigdom.

⁽²⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2023/936 af 10. maj 2023 om et europæisk år for færdigheder (EUT L 125 af 11.5.2023, s. 1).

⁽²⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (COM(2020) 274 final).

⁽²⁶⁾ Rådgivningscenter for Energifattigdom (EPAH) (europa.eu).

⁽²⁷⁾ https://energy-poverty.ec.europa.eu/observing-energy-poverty/national-indicators_da.

⁽²⁸⁾ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11).

⁽²⁹⁾ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

⁽³⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

⁽³¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1058 af 24. juni 2021 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 60).

- (41) Fonden for Retfærdig Omstilling ⁽³²⁾ bidrager som en del af mekanismen for retfærdig omstilling til at finansiere energieffektivitetsforanstaltninger i områder, der står over for alvorlige socioøkonomiske udfordringer som følge af omstillingsprocessen hen imod Unionens energi- og klimamål for 2030. I mange af disse områder er energifattigdommen koncentreret i store klynger. Derudover berettiger energifattigdom også finansiering fra nationale indtægter under Unionens emissionshandelssystem, som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF ⁽³³⁾, og tildelingerne under Moderniseringsfonden ⁽³⁴⁾ og gennem den kommende Sociale Klimafond.
- (42) Kommissionen forvalter projekter vedrørende energifattigdom under Horisont Europa og programmet for miljø- og klimaindsatsen (LIFE-programmet) ⁽³⁵⁾. Desuden yder den gennem det EU-finansierede Rådgivningscenter for Energifattigdom teknisk bistand til kommuner med henblik på diagnosticering af energifattigdomsproblemer og planlægning og gennemførelse af lokale målrettede foranstaltninger. Inden for rammerne af instrumentet for teknisk støtte ⁽³⁶⁾ støtter Kommissionen efter anmodning medlemsstaterne i deres bestræbelser på at udforme og gennemføre reformer, blandt andet på området energifattigdom og bygningsrenovering, og i udarbejdelsen af de sociale klimaplaner.
- (43) Strukturelle foranstaltninger, navnlig foranstaltninger vedrørende adgang til energieffektivitet, bygningsrenovering eller vedvarende energi, kræver betydelig forudgående og løbende finansiering, jf. artikel 28 i direktiv (EU) 2023/1791. Det er vigtigt, at offentlige udgifter og finansieringsordninger er tilstrækkeligt tilpassede til at støtte sårbare husholdninger i energifattigdom, mobilisere yderligere private investeringer, fremme udlansprodukter til energieffektivitet og stille offentlige garantier. Medlemsstaterne bør også tilrettelægge deres planer og programmer, der finansieres med EU-midler, så de er rettet mod sårbare husholdninger, der lever i energifattigdom, samtidig med at de skaber synergi på tværs af hele Unionen og mellem nationale, regionale og lokale planer og programmer.
- (44) Eftersom husholdninger, der er berørt af energifattigdom, mangler egne ressourcer og har begrænset adgang til kommercielle lån, står de over for hindringer for adgangen til finansiering af investeringer. Sådanne husholdninger har derfor brug for offentlig finansiel støtte, der kan tage form af et direkte forhåndstilskud, en direkte betaling for energieffektivitet eller renoveringsarbejde, et offentligt lån, der giver husholdningerne mulighed for at tilbagebetale de offentlige investeringer, efterhånden som de sparer penge på deres energiregninger, lån med ingen eller lav rente eller enhver anden innovativ form for finansiering, der kan hjælpe dem med at finansiere energirenoveringsarbejde.

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE:

Afdeling I — Gennemførelse af den retlige ramme

1. At tage hurtige skridt til at omsætte og gennemføre definitionen af energifattigdom i artikel 2, nr. 52), i direktiv (EU) 2023/1791 i national ret. Den nationale definition bør skelne mellem begrebet »energifattigdom« og begrebet sårbare kunder på grundlag af artikel 3 i direktiv 2009/73/EF, artikel 28 i direktiv (EU) 2019/944 og artikel 24, stk. 1, første afsnit, i direktiv (EU) 2023/1791.

⁽³²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1056 af 24. juni 2021 om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 1).

⁽³³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/959 af 10. maj 2023 om ændring af direktiv 2003/87/EF om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og afgørelse (EU) 2015/1814 om oprettelse og drift af en markedsstabilitetsreserve i forbindelse med Unionens system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner (EUT L 130 af 16.5.2023, s. 134).

⁽³⁴⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/1001 af 9. juli 2020 om nærmere regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF med henblik på driften af Moderniseringsfonden til støtte for investeringer i modernisering af energisystemer og forbedring af energieffektiviteten i visse medlemsstater (C(2020) 4541) (EUT L 221 af 10.7.2020, s. 107).

⁽³⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/783 af 29. april 2021 om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1293/2013 (EUT L 172 af 17.5.2021, s. 53).

⁽³⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1).

2. At sørge for, at forskellene mellem begreberne sårbare kunder og energifattigdom samt deres komplementaritet er behørigt afspejlede i politikker og foranstaltninger på nationalt plan for at hjælpe medlemsstaterne med at udarbejde relevante politiske pakker til bekæmpelse af energifattigdom og styrkelse af handlekraften.
3. At udnytte den holistiske ramme, der er fastlagt med de nationale energi- og klimaplaner, til at analysere og ajourføre energifattigdomsproblematikken på deres område og overveje måder, den kan behandles på. I den forbindelse bør medlemsstaterne tage de første skridt ved at udarbejde deres sociale klimaplaner.
4. At overveje indikatorer på nationalt plan og EU-plan til bestemmelse af antallet af husholdninger, der er berørt af energifattigdom, og at deltage i de undersøgelser, som er en del af de relevante moduler i de europæiske statistikker over indkomstforhold og levevilkår. Medlemsstaterne bør være særlig opmærksomme på datakvaliteten og sammenligneligheden af de alternative datakilder og udvise gennemsigtighed med hensyn til, hvilke indikatorer de anvender til at afdække og bekæmpe energifattigdom (herunder oplysninger om indkomstdeciler).

Afdeling II — Strukturelle foranstaltninger, prisoverkommelighed og adgang til energi

5. At skelne klart mellem strukturelle foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom og foranstaltninger til mere overkommelige energipriser.
6. At prioritere effektive og målrettede strukturelle foranstaltninger til at imødegå de grundlæggende årsager til energifattigdom, når det drejer sig om energieffektivitet, bygningsrenovering, efterisolering (samtidig med at bygningernes karakter respekteres), adgang til energieffektive husholdningsapparater og til vedvarende energi. Medlemsstaterne kan supplere strukturelle foranstaltninger med målrettede foranstaltninger med henblik på mere overkommelige energipriser, som f.eks. målrettet indkomststøtte og sociale takster, eller for midlertidigt at støtte husholdninger, der er berørt af energifattigdom.
7. At indføre foranstaltninger til forebyggelse af frakobling fra elnettet af forbrugere, der er berørt af energifattigdom, og sårbare forbrugere gennem målrettede finansielle støtteordninger og tiltag på både kort og lang sigt, herunder blandt andet betalingsplaner og energieffektivitetsrådgivning, alternative forsyningskontrakter eller bistand fra sociale tjenester og civilsamfundsorganisationer. For yderligere at beskytte forbrugerne og sikre kontinuitet i forsyningen bør medlemsstaterne garantere en forsyningspligtig leverandør.
8. At sikre sammenhæng på tværs af politikker, navnlig mellem energi- og socialpolitikker, og at undgå modstridende foranstaltninger. Medlemsstaterne bør medtage energifattigdom i bredere og integrerede socialpolitikker og tilgange til social retfærdighed og anvende inklusive og styrkende politikker, navnlig for husholdninger, der er berørt af energifattigdom, lejere, personer, der bor i socialt boligbyggeri eller bygninger med den ringeste energimæssige ydeevne.

Afdeling III — Forvaltning

10. At sikre en forbedret forvaltning med en holistisk tilgang til bekæmpelse af energifattigdom, herunder tværministerielt og vertikalt samarbejde på tværs af nationale, regionale og lokale forvaltningsstrukturer, der involverer et tætte engagement med sårbare husholdninger og relevante energiaktører, arbejdsmarkedsparter og interessenter.
11. At overveje at udpege og styrke nationale observatorier for energifattigdom, som kan omfatte offentlige myndigheder, forskere, NGO'er og energileverandører, og samtidig give dem et klart mandat og midler til at afdække, overvåge og analysere situationen med hensyn til energifattigdom på lokalt, regionalt og nationalt plan med henblik på input til beslutningstagninger.

Afdeling IV — Tillid, engagement og kommunikation

12. I udformningen af foranstaltninger og tiltag, der bekæmper energifattigdom, at være særlig opmærksomme på målrettet og skræddersyet kommunikation, der opbygger tillid hos modtagerne af relevante ordninger og undgår stigmatisering af sårbare grupper. Medlemsstaterne bør gøre brug af kvalificerede frontlinjemedarbejdere, jf. punkt 21, for at finde frem til og rådgive husholdninger, der lever i energifattigdom.
13. At intensivere oplysningskampagner om energieffektivitet rettet mod husholdninger, der er berørt af energifattigdom, for at sikre, at disse befolkningsgrupper modtager skræddersyet information og rådgivning, samtidig med at energirådgivningsnets og one-stop-shoppers fulde potentiale udnyttes. Kampagnerne bør tilskynde til udbredelse af energieffektivitetsforanstaltninger, også i udlejningssektoren, afbøde skæve incitamentsfordelinger mellem udlejere og lejere og mindske energifattigdom gennem lavere energiregninger som følge af renovering.

Afdeling V — Energieffektivitet

14. At træffe foranstaltninger til at fremskynde renoveringsprocenten for bygninger med den ringeste energimæssige ydeevne på en måde, der sikrer mindst lige så store besparelser som dem, husholdningen har brug for for at opnå tilstrækkelig termisk komfort inden døre. Støtteforanstaltninger til husholdninger, der er berørt af energifattigdom, bør tage hensyn til ejerskabsstrukturen på boligmarkedet og undgå udelukkelse af boligejere, der er berørt af energifattigdom, på den ene side og lejere på den anden side.
15. At indføre lovgivningsmæssige og sociale sikkerhedsforanstaltninger og analysere politiksammensætningen for at sikre, at boligudgifter som følge af energieffektivitetsforbedringer eller boligrenoveringer ikke fører til uforholdsmæssige stigninger i huslejer og boligudgifter, hvilket kan føre til uoverkommelige priser, fordrivelse af beboere, udsættelser og gentrificering.
16. At indføre ordninger, der giver husholdninger, der er berørt af energifattigdom, adgang til energieffektive husholdningsapparater med henblik på at reducere både lejerens og boligejers energiregninger.
17. At fremskynde udrulningen af intelligente målersystemer, der giver forbrugerne rettidig adgang til deres el- og gasforbrug og sætter dem i stand til at styre deres energiforbrug og nyde godt af fordelene ved de fremskridt, der gøres inden for energiteknologi og digitalisering. I disse bestræbelser bør der tages hensyn til de specifikke behov hos kunder, der er berørt af energifattigdom, og sårbare kunder, og Unionens databeskyttelsesstandarder bør opretholdes.

Afdeling VI — Adgang til vedvarende energi

18. At sikre, at husholdninger, der er berørt af energifattigdom, kan drage fordel af gevinsterne ved dekarbonisering og en socialt retfærdig omstilling. Alle husholdninger bør have lige adgang til anvendelse af vedvarende energi og innovativ energiteknologi og drage fordel af udfasningen af fossile brændstoffer i varmesektoren.
19. At give husholdninger, der er berørt af energifattigdom, adgang til energidelingsordninger, blandt andet ved at fjerne finansielle adgangsbarrierer for sådanne husholdninger og tilskynde kommunerne til at engagere sig i sådanne ordninger.

Afdeling VII — Færdigheder

20. At sørge for, at politiske beslutningstagere på alle forvaltningsniveauer samt fagfolk og rådgivere inden for energi er uddannede i energispørgsmål, herunder i emner vedrørende energifattigdom, under hensyntagen til de flerdimensionelle aspekter af energifattigdom og konteksten med omstilling til ren energi. Medlemsstaterne bør gøre brug af den tilgængelige tekniske EU-støtte på dette område.

21. At udrulle programmer til uddannelse af frontlinjemedarbejdere i energifattigdom og grønne energiløsninger. Frontlinjemedarbejderne i disse programmer bør omfatte sundhedspersonale og socialarbejdere eller andre fagfolk, som kan hjælpe med at finde frem til husholdninger, der er berørt af energifattigdom, og give dem direkte rådgivning og information om løsninger til at reducere energiforbruget og få adgang til billigere og innovative energikilder.
22. At tilbyde målrettede uddannelseskurser for energifattige husholdninger, der er berørt af energifattigdom, herunder husholdninger med ringe digitale færdigheder. Kurserne bør øge bevidstheden om energi og digital kunnen i husholdninger, der er berørt af energifattigdom, sætte dem i stand til bedre at kontrollere deres energiregninger og deltage aktivt i omstillingen til ren og retfærdig energi.

Afdeling VIII — Finansiering

23. At gøre brug af den tilgængelige EU-finansiering til yderligere at bekæmpe energifattigdom gennem indtægtsbestemte og skræddersyede støtteordninger til energieffektivitet og ordninger, der gør det muligt for husholdninger, der er berørt af energifattigdom, at få adgang til kollektive ordninger for egetforbrug. Medlemsstaterne bør i videst muligt omfang forenkle betingelserne for at anmode om midler og begrænse antallet af administrative hindringer og følgeomkostninger i forbindelse med sådanne anmodninger.
24. At udarbejde specifikke støtteordninger til energieffektivitet, der er målrettet husholdninger, der er berørt af energifattigdom. Når medlemsstaterne opretter ordningerne, bør de være opmærksomme på, at disse husholdninger ikke har råd til at betale startomkostninger ved renoveringsarbejde, selv om de efterfølgende vil blive godtgjort, og at de ikke drager fordel af skatterelaterede bonusser og fradrag, da deres indkomstskat er minimal.
25. At støtte udviklingen og opskaleringen af innovative finansieringsordninger for vedvarende energi og energieffektivitetstiltag og -ordninger målrettet energifattige husholdninger, der er berørt af energifattigdom.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. oktober 2023.

På Kommissionens vegne
Kadri SIMSON
Medlem af Kommissionen